Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | MIERCURI, 22 IULIE 1992 | NR. 102 (17972) | PREȚUL 1 rub. | FAX: 23-35-01

MS — RELAȚIILE OMULUI ȘI STATULUI ÎN UTILIZAREA PĂMÎNTULUI SĂ STIMULEZE BUNĂSTAREA! — PAG. 2

CERCETĂRILE SUFLETULUI TREBUIE PUSE PE UNUL DIN PRIMELE LOCURI ÎNTRE ȘTIINȚE — PAG. 3

ESTE NEVOIE DE UN CENTRU DE PROPAGARE PROFESIONISTĂ A ARTEI, LITERATURII ȘI CULTURII — PAG. 4

Primiri la Președintele Moldovei

La 20 iulie Președintele Moldovei, dl Mircea Snegur, a primit o delegație din Austria condusă de ambasadorul acestei țări în România, dl Khristoph Parisini, în cadrul întrevederii, care a decurs într-o atmosferă caldă, prietenească, au fost discutate chestiuni privind dezvoltarea cooperării între cele două state. Dl Mircea Snegur le-a făcut cunoscută oaspeților situația din economia republicii, menționînd că în prezent are loc o reorientare a tuturor ramurilor economiei, aceasta realizîndu-se prin prisma trecerii la relațiile de piață și la colaborarea reciproc avantajoasă cu Occidentul. În acest context, s-a subliniat că în Moldova funcționează deja cîteva linii tehnologice austriece de prelucrare a legumelor și fructelor, care se bucură de o înaltă apreciere din partea specialiștilor. Președintele a informat oaspeții, de asemenea, despre activitatea legislativă a parlamentului, care creează cadrul juridic necesar pentru cooperarea în domeniul economiei și asigurarea garanțiilor corespunzătoare pentru investitorii străini.

În cadrul dialogului au fost abordate unele probleme care apar în procesul de privatizare și de tranziție la economia de piață, precum și chestiuni privind situația social-politică din republică.

În cadrul întîlnirii s-au discutat, de asemenea, chestiunile privind deschiderea ambasadelor și stabilirea unor contacte mai strînse între Moldova și Austria.

La convorbiri au participat ministrul afacerilor externe al Moldovei, dl Nicolae Țîu, și ambasadorul Moldovei în România, dl Aurelian Dănilă.

* * *

În dimineața zilei de 21 iulie, Președintele Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur, l-a primit de ambasadorul Republicii Federale Cehia și Slovacia la București, dl. Milan Resutik. În cadrul întrevederii au fost abordate posibilitățile de aprofundare a legăturilor dintre cele două state, relevîndu-se necesitatea impulsionării lor prin optica promovării reformelor economice și tranziției la economia de piață.

Președintele Snegur a salutat intenția ambasadorului ceho-slovac de a se acredita și la Chișinău, pentru a prezenta o imagine obiectivă a Moldovei în țara sa, avînd în vedere faptul că deseori colegul său de la Moscova este informat unilateral asupra stării reale de lucruri din cauză că mass-media moscovită reflectă tendențios, de pe poziții proimperiale, evenimentele din republică.

Referindu-se la problemele cu care se confruntă în ultimul timp ambele state, domnii Snegur și Resutik au fost unanimi în părerea că ele pot fi soluționate în mod echitabil doar pe calea unui dialog politic constructiv. «Nu poți face politică pe necazurile oamenilor» — a declarat Mircea Snegur, menționînd că pînă la finele acestei săptămîni în raioanele de est ale Republicii Moldova va intra în funcțiune un mecanism de stopare a conflictului și că o echipă alcătuită din experți reprezentînd Moldova și Rusia urmează să procedeze de urgență la cercetarea acțiunilor criminale ale așa-numitei «forțe a treia», care destabilizează permanent situația în orașul Bender.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

ACTIVITATEA PARLAMENTULUI

În discuție — structura Guvernului

Actualul Parlament s-a întrunit pînă acum în 242 de ședințe, adoptînd peste 500 de acte normative, inclusiv 110 legi și 390 de hotărîri.

Ieri deputații întruniți la o ședință în plen, după un repaos de două săptămîni, l-au felicitat pe dl Alexandru Moșanu, Președintele Parlamentului Republicii Moldova, cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani, au ascultat informații operative din zona de conflict, prezentate de Constantin Antoci, Pavel Creangă și Vasile Calmoi, apoi au revenit la problema formării Guvernului.

La propunerea Președintelui Republicii Moldova dl Mircea Snegur în funcția de ministru al Securității a fost ales dl Vasile Calmoi, originar din satul Chircani, raionul Cahul («pentru» — 189, «împotrivă» — 5, «s-au abținut» — 24), în funcția de ministru al Apărării a fost ales generalul-maior Pavel Creangă, originar din satul Sălcuța, raionul Căușeni («pentru» — 196, «împotrivă» — 15, «s-au abținut» — 25).

Prim-Ministrul dl Andrei Sangheli a prezentat structura Guvernului din 20 de ministere și 5 comitete de stat, care au devenit obiect de discuții în cluburi și comisii, la ședința de seară a Parlamentului.

Veaceslav CIORNOVIL:

«Războiul în Transnistria s-a terminat. A sosit timpul păcii»

Copreședintele mișcării populare «RUH», Veaceslav Ciornovil, vicepreședinte al Comisiei pentru publicitate a Sovietului Suprem al Ucrainei, a ținut în capitala Ucrainei o conferință de presă pentru reprezentanții mijloacelor de informare în masă din Ucraina și de peste hotare. În cadrul conferinței de presă au fost luate în discuție într-un dialog animat cu presa unele realizări obținute de forțele democratice după doi ani de la proclamarea independenței Ucrainei. În afară de cîteva zeci de ziariști la întîlnirea cu Veaceslav Ciornovil au venit și reprezentanții Adunării Naționale Ucrainene (UNA), precum și reprezentanții regimului de la Tiraspol, printre care se afla și Aleksandr Bolșakov, care s-a prezentat ca «membru al prezidiului sovietului suprem al Transnistriei». Pe corespondenții agenției Moldova-pres, prezenți la conferința de presă, l-au interesat, în primul rînd, impresiile dlui Veaceslav Ciornovil despre vizita sa recentă în Moldova.

Întrebare: Domnule Ciornovil, ce concluzii ați tras în urma vizitei în Moldova și a întîlnirilor avute cu deputații și locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului?

(Sfîrșit în pag. 3).

DECRETUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la numirea ambasadorului Republicii Moldova în Federația Rusă

În temeiul punctului 10 al articolului 113 4 din Constituția Republicii Moldova, **decretez:**

Domnul **Petru Chiril Lucinschi** se numește în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Moldova în Federația Rusă.

Mircea SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova.

or. Chișinău,
16 iulie 1992.

AVIZ

Astăzi, 22 iulie, va avea loc o conferință de presă a delegației Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, aflată în vizită în Republica Moldova.

Conferința va începe la ora 18.00 (bd. Ștefan cel Mare 105, et. 1'1).

Serviciul de presă al Secretariatului Parlamentului Republicii Moldova.

Cupoane cu valoarea nominală 50

se introduc azi în circulație în republică, a comunicat corespondentului nostru dl D. Ursu, prim-viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

COMENTARIU POLITIC

Cu căldărușa la fugușa

sau Să nu împingem republica spre plebiscit

Așa e de cînd lumea: în momentele de restriște confruntarea forțelor politice atinge culmi, care în timp de viață tihnită sînt inconjurate. Nenorocirile exaltează formațiunile politice tot așa cum scot din pepeni personalități aparte. Dar, probabil, de aceea umanitatea a și ales forma colectivă de apărare a pozițiilor politice, ca deciziile să fie un rod al gîndirii mai mult sau mai puțin cumpătate, și nu ale unor inși aparte.

Ne aflăm la grea cumpănă și noi, românii din Basarabia. Se varsă sînge nevinovat al polițiștilor, ostașilor și voluntarilor, al populației pașnice. Azi ei mai privesc cu tînga la hoidele pîrguite, ce despart părțile beligerante: cît de mult ar dori să aibă în mîini coasa, și nu pistolul-automat!

Dar nenorocirea nu alege. Și de ce în acest caz nu am cădea de acord, că atunci cînd arde casa, nu face să discutăm tumultuos cum ar fi mai bine să stingem incendiul, ci să punem mîna pe căldări pînă vor sosi pompierii?

Așa ar fi creștinește. Așa se face în toată lumea.

Da, ne arde casa. La Helsinki deunăzi parcă s-au luat unele decizii pentru formarea mecanismului de intervenție a C.S.C.E. în cazurile grave, cum e astăzi în raioanele de est ale Moldovei, în Karabahul de Munte, Osetia de Nord, Iugoslavia etc. Dar cînd va să vină acest mecanism! Căci oamenii se pierd cu zile acum. Pistoalele-automat trebuie smulse din mîini criminale astăzi, și nu mîine, sau cine mai știe cînd. De ce atunci nu ar fi acceptabil să-și aducă contribuția la această operă creștinească și forțele C.S.I.? Desigur, nu armata 14, și nu regimentul de forțe aeropurtate din Chișinău, locul căruia e fixat să fie undeva în Siberia. Ci forțe colective ale unor state din C.S.I., care să fie controlate cu strictețe de guvernele respective, să aibă anumite angajamente strict determinate, un mandat colectiv de dezangajare, ce ar asigura restabilirea păcii în zona noastră, ar garanta o modalitate sau alta, constituțională, desigur, de aplanare a conflictului. Ba la această operă să participe și guvernele altor state europene — Bulgaria de acum și-a dat acordul. Și, desigur, forțele de dezangajare să-și facă misiunea sub controlul rigid al C.S.C.E.

De ce nu am accepta această variantă, care este oportună astăzi, în condițiile în care ne aflăm, pentru a păstra integritatea Republicii Moldova, pentru a ridica blocada economică, pentru a le demonstra liderilor separatismului, că nu ei, ci comunitatea de popoare face în prezent istoria? Ei de acum de atîtea ori s-au opus bunului simț, normelor de convețuire general acceptate în lumea întreagă, că și-au adunat dezaprobarea întregii comunități internaționale, care în germenele din Transnistria vede clar pericolul pentru democratizarea a însăși Rusiei. Și forțele democratice din Rusia sînt conștiente de acest lucru — o dovadă e și forul lor recent, documentele adoptate. Aceste forțe pare să fie în stare să-i silească pe rebeli să depună armele și să accepte căi democratice, parlamentare, constituționale de aplanare a conflictului.

Ne arde casa, oameni buni! De ce atunci să nu înhățăm căldările pentru a reduce pierderile pe care ni le provoacă incendiul pînă în momentul cînd vor sosi pompierii din alte părți? Oare doar din cauză că în casa noastră a venit un nou cap al executivului și că din acest motiv el compleotamente, dintr-o dată, a devenit «procomunist», cum afirmă în declarația sa recentă F.P.C.D.? Dar asta nu e tocmai așa — pînă acum, după alegerile parlamentare, s-au perindat două guverne: unul «frontist», altul mai moderat, însă conflictul, care a început încă cu primul guvern, nu a fost stins nici de al doilea. Al treilea guvern este moștenitorul «faptelor» guvernelor precedente. I-a revenit o moștenire de neinvidiat. Și de ce să nu încerce și el să stingă incendiul? Dacă va reuși, sînt sigur, toți, inclusiv autorii numeroaselor declarații, mai vechi și mai noi, îi vor recunoaște meritele, iar dacă nu... Nici un guvern în nici o țară nu este veșnic și nici nu va fi veșnic. Oricare guvern este o alternativă a celui precedent.

Durerea e mare — durerea pierderilor de tot felul: de vieți omenești, de teritorii, de avuții, de aspirații, de idei. Dar numai ideile mari trec prin ani și pînă la urmă se realizează. Și cu cît mai multe dificultăți au avut de înfruntat, cu atît mai strălucitoare apare apoi victoria lor. Ne paște acum un mare pericol — pericolul «înhumării» pentru mulți ani a ideii întregirii neamului. Și pericolul acesta, avem impresia, vine din nerăbdarea și intoleranța unora dintre noi. Căci apelurile necîntărite pot conduce la un plebiscit (legea de acum există!) în problema vizată, care pentru mulți ani înainte va pune ideea pe linie moartă. Temeriile acestea se întemeiază pe dispoziția forțelor politice de la noi, precum și pe virusul neîncrederii, și chiar al nedorinței multora de a vedea acest act realizat, virus, care a contaminat sufletul unui popor zeci și zeci de ani la rînd.

Deci, acum avem nevoie întîi de toate de pace și înțelegere, fie ele la început chiar și șubrede, în Republică. Avem nevoie stringentă de cît mai multe persoane, care să stingă incendiul, dar nu să delibereze la infinit și să-și arate capcitățile politice.

Cumpătarea în asemenea momente nu a stricat nimănui.

George BERBECARU.

Întîlnire cu ambasadorii Austriei, Cehiei și Slovaciei la București

În cadrul dimineții de luni, 20 iulie, dl Andrei Sangheli, Primul-Ministru al Republicii Moldova, a avut o întîlnire de lucru cu ambasadorii Austriei, Cehiei și Slovaciei la București, domnii Khristoph Parisini și Milan Resutik.

Părțile au discutat posibilitățile de colaborare pe multiple planuri între țările respective și de restabilire într-un viitor apropiat a relațiilor diplomatice la nivel de ambasadă, relatează Moldova-pres.

ACTUALITATEA ÎN GUVERN

Recoltarea și colectarea roadei

În scopul recoltării, colectării și prelucrării în termen a producției agricole, asigurării condițiilor de păstrare a ei, Guvernul Republicii Moldova a adoptat hotărîrea «Cu privire la unele măsuri în vederea recoltării, colectării, prelucrării în termen și păstrării roadei anului 1992».

Conform hotărîrii Ministerului Agriculturii și Alimentației și executivelor raionale li s-a propus:

să asigure livrarea în resursele de stat a cantității de cereale de 800 mii tone, inclusiv grîu alimentar — 400 mii tone, potrivit impozitului în natură;

să întreprindă măsuri în vederea antrenării în rezervele statului a cantităților suplimentare de cereale peste prevederile impozitului în natură din unitățile agricole, precum și din gospodăriile țărănești (de fermier), gospodăriile auxiliare ale întreprinderilor industriale, din alte unități agroindustriale producătoare de cereale, pentru care nu este prevăzut impozit în natură, precum și de la alți furnizori de cereale, elaborîndu-se în acest scop noi normative de vînzare a cerealelor și modalități de stimulare a furnizorilor, livrîndu-le mărfuri deficitare tehnice de producție și de larg consum;

să întreprindă măsurile de rigoare pentru asigurarea gospodăriilor cu cantități necesare de semințe proprii de calitate înaltă pentru recolta anului 1993;

să asigure recepționarea cerealelor și floarei-soarelui fără a ține cont de gradul de umiditate, pornind de la capacitățile dispozitivelor de uscare ale întreprinderilor;

să recepționeze cereale-boabe, în cazul condițiilor nefavorabile, atacate de fuzarioză pînă la 10 la sută, inclusiv, efectuînd, pe baze generale, plata pentru grîu cu un conținut de gluten mai mare de 18 la sută și atacat de fuzarioză pînă la un procent iar în cazul depășirii limitei de 1 la sută — cu o reducere de 10 la sută față de prețul stabilit. Plata pentru cerealele de furaj atacate de fuzarioză pînă la 10 la sută se efectuează fără reducere;

să întocmească și să asigure îndeplinirea graficului de recoltare și transportare a sfeclei de zahăr.

Ministerului Transporturilor, executivelor raionale și primăriilor orașelor li s-a recomandat să antreneze lucrători de la întreprinderile auto și de alt profil pentru transportarea culturilor agricole pe bază de contract cu compensarea cheltuielilor de către întreprinderile și organizațiile pentru care lucrările sînt prestate. Pentru lucrătorii de la întreprinderile auto, antrenați la transportarea sfeclei de zahăr, în a. c. se menține ordinea stabilită de remunerare.

În conformitate cu hotărîrea adoptată, Asociația de Stat de Producție pentru Combustibil este obligată să întreprindă măsurile necesare privind asigurarea unităților agricole cu combustibil pentru executarea continuă a întregului complex de lucrări de colectare, transportare și prelucrare a recoltei, iar Asociația de Producție «Moldenergo» — să asigure aprovizionarea cu energie electrică a tuturor întreprinderilor în vederea recepționării și prelucrării cerealelor.

Ministerul Științei și Învățămîntului, în cazul unor condiții climatice nefavorabile, este în drept să repartizeze în gospodării — la cererea executivelor raionale — studenți și elevi pentru a acorda ajutor la recoltarea și prelucrarea strugurilor, legumelor și fructelor.

Băncii Naționale i se recomandă să acorde, prin intermediul băncilor comerciale, unităților agricole din gestiunea Ministerului Agriculturii și Alimentației, un credit preferențial pe termen scurt în sumă de 12,5 mlrd. ruble.

Ministerul Economiei și Finanțelor urmează să prevadă compensarea diferenței dintre cotele procentuale pentru creditul obișnuit și cel preferențial (3 la sută) în contul bugetului republican.

(Moldova-pres).

CORESPONDENȚĂ DE LA MOSCOVA

Oscilațiile barometrului politic rusesc

Reacția categoric negativă a liderilor separatiști la negocierile dintre dnii președinți Snegur și Eltîn, declarațiile cum că Rusia a trădat interesele Transnistriei, iar continuarea războiului e cea mai reală perspectivă a trezit nedumeriri în cercurile democratice ale Rusiei. Pînă și programul informativ «Vesti» a transmis în nenumărate rînduri «prognozele militariste» ale lui Maracuța, ilustrîndu-le cu materiale filmate și comentate de televiziunea moldovenească. Astfel concluzionează «Nezavisimaia gazeta»: «Politicienii din Tiraspol singuri și-au închis calea spre pace. Transnistria a abrogat și încercările Rusiei să găsească soluția acestei probleme și s-a lipsit de susținerea sigură a unor cercuri oficiale din Moscova».

Maracuța, care și-a dat seama că a făcut o prostie cît dinsul de mare, s-a grăbit la Moscova ca să se dezvinovățească. La conferința de presă, care a adunat puțini ziariști și n-a fost practic deloc oglindită în mass-media, el încercă să-i convingă pe cei prezenți că nu dorește război, dar consideră mai oportun la moment tratativele în privința statutului Transnistriei.

De la unii ziariști am aflat că Maracuța a venit la Moscova cu un program diferit de cel propus de M. Snegur și B. Eltîn de rezolvare a conflictului armat. Dar la conferința de presă Maracuța l-a făcut pe «tătucul marinimos», ce a venit la Moscova, să-i viziteze pe gardiștii răniți. De ce mai fac alde Maracuța, Caraman conferințe de presă, dacă niciodată n-au spus cinstit la ce vin la Moscova și cu cine din persoanele oficiale se întîlnesc?

După «vizita informativă» a lui A. Rutkoi la Tiraspol, acest lider a împărtășit soarta lui B. Eltîn, A. Kozirev, nimerind în dizgrația smirnoviștilor. Schimbarea poziției lui Rutkoi încearcă s-o explice și ziariștii moscoviți. Unii «(Nezavisimaia gazeta») o văd în modificarea realității, ce a permis ca «doi lideri să găsească limbă comună în problemele principiale». Alții, printre care și «Kuranți», consideră că acesta e rezultatul unor convorbiri secrete de la Munchen. «Chișinăul era gata la compromis cu Moscova întrucît avea informație de la «bucătăria europeană» și își dădea seama că A. Rutkoi nu va cere prea multe». În fond e expusă părerea opoziției cum că ajutorul economic dat Rusiei va depinde nemijlocit de politica ei în Transnistria.

L-am rugat să comenteze acest punct de vedere pe S. Iastrjembski, directorul Departamentului de informație și mass-media al M.A.E. al Rusiei.

— La Munchen atenția principală a fost acordată problemelor globale de supraviețuire a democrației în Rusia, a reformelor, problemelor datoriei Rusiei și a țărilor C.S.I. Apusului. Anume această întîlnire la nivel înalt s-a deosebit de altele prin faptul că acordarea ajutorului financiar nu a fost coordonată cu alte probleme politice, militare, economice. Aș considera lipsit de etică și necorect din punct de vedere politic examinarea situației din Moldova în lipsa Președintelui M. Snegur.

— Ce părere aveți despre declarațiile lui Maracuța în privința perspectivei continuării războiului?

— Aceasta e perspectiva pe care trebuie s-o evităm cu orice preț. Războiul e o cale nedemnă de un stat civilizat. M.A.E. al Rusiei va face tot posibilul pentru ca toate neînțelegerile să se rezolve prin metode politice, prin intermediul tratativelor, chiar dacă ele sînt anevoioase, necesită timp îndelungat și nu aduc efecte momentan.

— Cum credeți, prin ce se explică schimbarea la 180°, după părerea separatiștilor, a poziției lui A. Rutkoi în această problemă?

— Ea exprimă poziția M.A.E. al Rusiei, care la rîndul său traduce în viață politica Președintelui B. Eltîn. Președintele este persoana principală care determină politica externă a Rusiei. În ceea ce privește alți reprezentanți ai puterii de stat, ei pot să aibă punctul lor de vedere. Dar la urma urmei există procesul de coordonare a pozițiilor, este procesul de analiză a informației, este posibilitatea prognozării diferitelor variante. Cred că toate acestea au influențat asupra părțaților metodelor de forță. În cele din urmă ne putem exprima doar satisfacția că conducerea Rusiei activează de pe aceleași poziții.

— Aici n-ar trebui să existe diferite păreri și totuși dl A. Kozirev nu e pe placul dlui A. Rutkoi odată ce ultimul a cerut zilele acestea demisia ministrului de externe. Cum credeți, cît de influente sînt forțele care doresc demisia lui A. Kozirev?

— Acestea sînt forțele pe care A. Kozirev le numește «partidul războiului» și cărora nu le sînt pe placi reformele începute în Rusia. Ministrul de externe consideră că anume calea reformelor îi va asigura Rusiei loc sub soare, o va transforma într-o țară puternică, dar nici într-un caz în imperiu. A. Kozirev e figura cea mai potrivită pentru a fi ținta tuturor atacurilor împotriva direcției de democratizare a societății, inițiată de B. Eltîn. Ministrul de externe are mulți răuvoitori, dar noi nu dramatizăm situația. Lupta politică prevede și astfel de metode perfide. Dar cît de influente vor fi forțele acestea, vom trăi și vom vedea.

În încheiere aș vrea să pomenesc încă un detaliu care, după mine, vorbește despre înclinarea barometrului opiniei publice rusești spre democrație. Sub titlul «Lebedinii grai», «Nezavisimaia gazeta» de săptămîna trecută publică părerea criticilor despre cele mai interesante și cele mai proaste emisiuni de la TV. La rubrica «antieroul săptămînii» majoritatea l-au numit pe generalul A. Lebedi în toate emisiunile informative.

Liliana CIOBANU.
(Prin telefon).

Știri externe

CONCLUZIILE SENATORULUI PRESSLER

În cadrul unei conferințe de presă ce s-a desfășurat în Consiliul Suprem al Letoniei senatorul american Larry Pressler a declarat că S.U.A. trebuie să adopte o poziție de pressing față de Rusia pentru a o obliga să-și evacueze trupele militare din statele baltice, Moldova și Gruzia. Analizînd situația din statele date, senatorul e decis să înainteze recomandările de rigoare președintelui Statelor Unite. După cum relatează agenția R.I.A., senatorul american a calificat drept greșită atitudinea conducerii S.U.A. în problema finanțării ajutorului către C.S.I. În cazul cînd în decurs de un an nu se convine asupra evacuării trupelor ruse din Letonia, Lituania și Estonia, Larry Pressler s-a arătat dispus să-și depună străduințele pentru a obține limitarea ajutorului către Rusia în congresul Statelor Unite ale Americii.

NOI DEZVĂLUIRI ASUPRA AGRESIUNII DIN 1968 ÎN CEHO-SLOVACIA

Într-o convorbire telefonică președintele Rusiei, Boris Eltîn, i-a comunicat lui Vaclav Havel că au ieșit la iveală două documente de mare importanță legate de intervenția sovietică din august 1968 în Ceho-Slovacia. Surse oficiale din Praga au anunțat că materialele în cauză vor fi puse la dispoziție în următoarele zile. Totodată, precizează A.F.P., nu s-au difuzat nici un fel de amănunte vizînd conținutul documentelor respective.

ACT UMANITAR EUROPEAN

Cancelarul Germaniei, Helmut Kohl, a cerut țărilor membre ale Comunității Europene să primească temporar refugiați din Bosnia. Purtătorul de cuvînt al cancelarului l-a citat pe acesta afirmînd că exodul din fosta Iugoslavie reprezintă cea mai mare criză a refugiaților în Europa de la finele celui de-al doilea război mondial și că ceea de ce este nevoie acuma e un act umanitar european.

Veaceslav CIORNOVIL:

«Războiul în Transnistria s-a terminat. A sosit timpul păcii»

Copreşedintele mişcării populare «RUH», Veaceslav Ciornovil, vicepreşedinte al Comisiei pentru publicitate a Sovietului Suprem al Ucrainei, a ţinut în capitala Ucrainei o conferinţă de presă pentru reprezentanţii mijloacelor de informare în masă din Ucraina şi de peste hotare. In cadrul conferinţei de presă au fost luate în discuţie într-un dialog animat cu presa unele realizări obţinute de forţele democratice după doi ani de la proclamarea independenţei Ucrainei. In afară de cîteva zeci de ziarişti la întîlnirea cu Veaceslav Ciornovil au venit şi reprezentanţii Adunării Naţionale Ucrainene (UNA), precum şi reprezentanţii regimului de la Tiraspol, printre care se afla şi Aleksandr Bolşakov, care s-a prezentat ca «membru al prezidiului sovietului suprem al Transnistriei». Pe corespondenţii agenţiei Moldova-pres, prezenţi la conferinţa de presă, i-au interesat, în primul rînd, impresiile dlui Veaceslav Ciornovil despre vizita sa recentă în Moldova.

Intrebare: Domnule Ciornovil, ce concluzii aţi tras în urma vizitei în Moldova şi a întîlnirilor avute cu deputaţii şi locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului?

(Sfîrşit în pag. 3).

Veaceslav CIORNOVIL:

«Războiul în Transnistria s-a terminat. A sosit timpul păcii»

(Sfîrșit).

Răspuns: A fost una din cele mai complexe și dificile vizite. Trebuie să vă spun că îmi place foarte mult să mă întîlnesc și să comunic cu oamenii. În cadrul unor asemenea întîlniri te convingi cît de puternică este confruntarea între oameni în societatea noastră. Însă m-am convins că în Moldova există ceva aparte. Am văzut lipsă de bun simț, înrăire, care duc la victime omenești. Am auzit relatările oamenilor despre evenimente lipsite de orice rațiune omenească.

Am fost pe ambele maluri ale Nistrului. Pînă atunci am fost, de asemenea, în regiunea Odesa, unde am avut întîlniri cu refugiații.

Am luat cuvîntul într-o emisiune la Televiziunea Națională a Moldovei, puternic detestată la Tiraspol. Însuși faptul că am vorbit la această emisiune a provocat o reacție furioasă. Pentru aceasta în Transnistria mai că nu m-au sfîșiat. Toate acestea demonstrează o dată în plus înrăirea oamenilor, care a atins un grad extrem de înalt.

Am fost în unele sate pașnice din partea dreaptă a Nistrului, care au fost supuse bombardamentelor. Am fost și în satele bombardate din stînga Nistrului. De ambele părți în urma unor asemenea bombardamente s-au înregistrat victime. Mi s-a relatat despre torturi și ferocități atît pe malul stîng, cît și pe cel drept al Nistrului. Trebuie să vă spun că în asemenea situație nu e deloc simplu să ajungi la adevăr. Poate că după ce se vor aplana toate acestea, vor putea fi elucidate cauzele acestei tragedii. Astăzi, însă, sarcina principală este de a pune capăt vărsării de sînge. Trebuie căutată o soluție politică. Cred că statu-quo-ul absolut este deja imposibil. Trebuie, probabil, căutat un alt statut special pentru raioanele estice ale Moldovei. Cred că nu sînt lipsite de sens politic propunerile privind crearea în Transnistria a unei autonomii speciale sau a unui oarecare district separat, acordînd populației din raioanele răsăritene ale Moldovei anumite drepturi bine definite.

Totodată, însă, uitați-vă ce se întîmplă. Malul stîng a pus problema autonomiei și a înaintat revendicarea, potrivit căreia în cazul unirii Moldovei cu România, populația Transnistriei își hotărăște singură soarta pe calea unui referendum. Aceasta a fost principala revendicare. Însă cînd în Moldova aceste revendicări au început să fie într-o oarecare măsură soluționate, în Transnistria s-a renunțat la propriile propuneri, cerîndu-se acum recunoașterea independenței statului care ar putea intra în componența Rusiei.

Poate că într-adevăr am vorbit la Televiziunea Națională cam categoric, dar pentru aceasta au existat motive. Știți doar că în ziua cînd eram în drum spre Transnistria a apărut știrea, potrivit căreia organul legislativ suprem al Federației Ruse a examinat amendamentul «Cu privire la includerea Transnistriei în componența Rusiei». Despre aceasta am vorbit în cadrul întîlnirii de la Rîbnița. Între altele, am spus: «Bine, înțeleg nedorința voastră de a trăi în România. N-ați fost niciodată în componența României. Înțeleg și alte deziderate ale voastre. Ați fost cîndva o parte a Ucrainei». La Rîbnița am fost întrebat: «De ce Ucraina n-ar include în componența sa Transnistria?». Am răspuns că schimbarea frontierelor nu depinde acum de dorința unui oarecare stat, abordarea acestei chestiuni ar putea avea consecințe dezastruoase în toată lumea.

La întrebarea «De ce Ucraina nu acordă ajutor Transnistriei?», am răspuns că se acordă ajutor umanitar. Ce fel de alt ajutor se mai poate acorda în situația existentă? Poate ajutor armat? Aceasta ar fi, însă, un amestec militar în afacerile interne ale statului vecin.

* * *

...După aceste cuvinte din sală s-au făcut auzite replicile ostile ale lui A. Bolșakov, adresate mișcării «RUH», potrivit cărora Transnistriei și ucrainenilor care locuiesc acolo nu li se acordă destul ajutor. Domnul Veaceslav Ciornovil i-a răspuns că este gata să continue această discuție în alt loc. Însă oaspetele de la Tiraspol din sală, aducînd învinuiri nemotivate lui Veaceslav Ciornovil i-a răspuns că este gata să continue această discuție în alt loc. Însă oaspetele de la Tiraspol nu s-a liniștit, striga din sală, aducînd învinuiri nemotivate lui Veaceslav Ciornovil și mișcării «RUH». Doar avertismentele repetate și amenințarea de a-i scoate pe transnistreni din sala de conferințe a Uniunii Scriitorilor din Ucraina au acționat asupra lui A. Bolșakov și a tovarășilor săi, care s-au liniștit pentru un moment. Cerînd scuze în fața ziariștilor pentru comportarea acestui grup de oameni, Veaceslav Ciornovil a continuat conferința de presă.

* * *

— Am spus că sînt mirat de faptul că guvernul lui Smirnov nu a declarat protest parlamentului rus, care a votat chestiunea privind alipirea Transnistriei la Rusia. Am adăugat, de asemenea, că ar fi bine ca comunitatea ucrainenilor din Transnistria să protesteze împotriva acestui fapt. Mi s-a răspuns din sală, la Rîbnița, apoi și în satul Rașcov: «Să fim chiar și cu dracul, numai nu cu Moldova». Oamenii repetau adesea că dacă Ucraina nu-i va sprijini, ei se vor adresa Rusiei. Am auzit acestea de multe ori.

Repet — Transnistria trebuie să aibă un statut special. În această privință conducerea Ucrainei și Rusiei sînt de acord. O altă cale în soluționarea conflictului eu nu văd. Dacă și în continuare va exista o asemenea înrăire, vor muri oamenii, nimeni nu ne va ierta aceasta. E punctul meu de vedere.

Întrebare: Imediat după vizita Dumneavoastră în Moldova Adunarea Națională Ucraineană a difuzat o declarație, în care v-a acuzat de «trădare». UNA a comunicat că «declarațiile lui Ciornovil nu corespund nu numai bunului simț, ci și poziției mișcării populare «RUH», al cărei co-președinte este romancierul nostru, că ele nu coincid, chipurile, nici cu poziția Sovietului Suprem și a guvernului Ucrainei, care, deși pasiv, sprijină totuși «Transnistria eroică».

Răspuns: Sînt indiferent față de declarațiile UNA, ea nefiind o organizație ce ar acționa în interesele statului.

Întrebare a unui ziarist ucrainean: Nu vi se pare, domnule Ciornovil, că în Transnistria ar trebui să se trimită cazaci ucraineni?

Răspuns: Dacă cazacii noștri vor pleca în Transnistria, aceasta nu va duce la nimic bun. Sînt sigur că ar înrăutăți numai situația. Credeți-mă, vorbesc sincer. Repet încă o dată, trebuie să căutăm o soluționare politică a problemei. Îmi pare bine că în zona de conflict a încetat vărsarea de sînge, ce-i drept, cu excepție făcînd orașul Bender. E foarte bine că Rusia și Ucraina au găsit în aceste probleme o linie comună. Cred că acest conflict va fi rezolvat prin mijloace politice fără participarea cazacilor ucraineni.

ZONA DE SECURITATE.md